

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

ISSN 1385 - 3015

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK

Late herfstteelt polysla 1998

Project 1501.5

A.J.H. Berents
L. Hogendonk
E.C. Rijpsma
P. Steenbergen
J.N. van Veldhoven
Naaldwijk, augustus 1999
Rapport 198
Prijs f 20,00

Rapport 198 wordt u toegestuurd na storting van f 20,00 op banknummer 300 177 976 ten name van Proefstation Naaldwijk onder vermelding van 'Rapport 198, GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK LATE HERFSTTEELT POLYSLA 1998'.

VOORWOORD

Met ingang van het seizoen 1999 verschijnen de resultaten van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten in een reeks rapporten. Deze rapporten zijn openbaar in tegenstelling tot de interne verslagen die tot en met 1998 van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten werden samengesteld.

De rapportage is wat omvangrijker geworden door een meer uitgebreide toelichting op het gebruikswaardeonderzoek in het algemeen en door het gebruik van grafieken ter ondersteuning van de cijfers zoals deze in de tabellen worden vermeld.

Ik hoop en verwacht dat deze aanpassingen de leesbaarheid van de rapporten zullen verhogen.

Xander Berents
Hoofd gebruikswaardeonderzoek

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
INHOUDSOPGAVE	5
1. INLEIDING	6
1.1 Doel	6
1.2 Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten	6
1.3 Samenstelling rassenseries	6
1.4 Opzet onderzoek	7
1.5 Indeling rapport	8
2. PROEFOPZET	9
Tabel 1 - Proef- en proefveldgegevens	9
Tabel 2 - Rasnamen en inzenders van de in de proef opgenomen rassen	9
Tabel 3 - Resistentiepatroon	10
2.1 Waarnemingen	10
2.2 Toelichting bij de tabellen	11
3. RESULTATEN	12
3.1 Beoordelingen	12
Tabel 12 - Bij de beoordeling gemaakte opmerkingen	14
Tabel 13 - Door de proefnemers tijdens de oogst gemaakte opmerkingen	14
3.2 Productie en productwaarnemingen	15
Tabel 14 - Netto kropgewicht in kg/100 stuks	15
Tabel 15 - Waardering rot na bewaring	15
Tabel 16 - Nitraatgehalte in ppm product	15

1. INLEIDING

1.1 Doel

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het onderzoek vindt jaarlijks plaats voor de gewassen; paprika (verschillende kleuren), tomaat (verschillende typen en teeltperioden), komkommer (verschillende teeltperioden), sla en radijs (beiden ook in verschillende teeltperioden). Daarnaast worden jaarlijks een of meerdere kleinere gewassen in het programma opgenomen. Gewassen als aubergine en courgette komen gemiddeld eens in de drie jaar aan bod, terwijl gewassen als andijvie en Chinese kool bijvoorbeeld ongeveer eens in de 5 jaar worden beproefd. Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wordt sinds jaren uitgevoerd door het PBG te Naaldwijk.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het PBG m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), de NVZP (Nederlandse Vereniging voor Zaaizaad en Plantgoed), de NVP (Nederlandse vereniging van Plantenkwekers), NAKG (Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groente), de VTGFP (Verenigde Tuinbouwsectoren Groente, Fruit en Paddestoelen), het PT en het PBG vertegenwoordigd.

1.3 Samenstelling rassenseries

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.

Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat.

Als alle formulieren zijn ingezonden wordt bekeken of alle rassen aan de vooraf gestelde kwalificaties voldoen (een vleestomaat moet bijvoorbeeld een voldoende hoog vruchtgewicht hebben). In een enkel geval worden inzendingen op basis van de beschikbare informatie niet tot de serie toegelaten. De series mogen niet groter zijn dan ongeveer 15 rassen, omdat de tuinders anders meer dan 30 proefvelden moeten bijhouden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal 2 rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven.

1.4 Opzet onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld 8 praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Door deze werkwijze wordt gegarandeerd dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het PBG beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Door excursie- of werkgroepen worden met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewassenmerken zoals groei­kracht en arbeidsvriendelijkheid (geldt alleen voor meermalig oogstbare gewassen).

Het PBG organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het PBG tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken. De beoordelingen bij sla en radijs vinden plaats op de praktijkbedrijven.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheids­onderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheids­onderzoek vindt plaats op het PBG in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaak­onderzoek wordt uitgevoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

Ruim voor het einde van het seizoen (voor de meeste gewassen in augustus) worden de proeven beëindigd om voor aanvang van het zaaiseizoen alle gegevens te kunnen verwerken en presenteren.

De gegevens worden door het PBG vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor rasbeschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelingscommissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De

rasbeschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelingsbedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de rasbeschrijvingen definitief zijn wordt er een artikel gepubliceerd in het vakblad. Veredelingsbedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het Nederlandse handelsverkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

1.5 Indeling rapport

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaarde-onderzoek late herfststeelt kropsla (normaal gewicht) In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de productbeoordelingen, de productiewaarnemingen, het houdbaarheidsonderzoek en het nitraatonderzoek weergegeven. In de bijlagen zijn opmerkingen opgenomen die zijn gemaakt tijdens de beoordelingen en tijdens de oogst.

2. PROEFOPZET

In het gebruikswaardeonderzoek late herfstteelt normale botersla 1998-1999, zijn vier nieuwe rassen vergeleken met de referentierassen Wendel en Scott.

De proeven lagen op de volgende bedrijven:

- W. Hermans (HER)
- A. v.d. Meer (MEE)
- A. Moerman (MOE)
- A. Tas (TAS)
- S. Quartel (QUA)
- M. de Zeeuw (ZEE)

Tabel 1 - Proef- en proefveldgegevens

Bedrijf	HER	MEE	MOE	TAS	QUA	ZEE
Aantal pl/veld	60	60	60	60	60	60
Aantal pl/m ²	17	19	17,5	18	17,5	17
Aantal parallellen	3	3	2	2	3	2
Zaaidata	11-09	15-09	17-09	21-09	14-09	18-09
Plantdata	01-10	02-10	02-10	14-10	07-10	05-10
Beoordelingsdata	18-12	17-12	05-01	12-01	21-12	29-12
Eigen ras	Wendel	Wendel	Wendel	Wendel	Wendel	Wendel
Beoordelaars	5	6	9	6	9	5

Tabel 2 - Rasnamen en inzenders van de in de proef opgenomen rassen

Code	Ras	Inzender
A	teruggetrokken	
B	LM 1130	Leen de Mos
C	Manfred (42-17 RZ)	Rijk Zwaan
D	Finetta	Rijk Zwaan
E (vergelijkingsras)	Wendel	Enza
F (vergelijkingsras)	Scott	Leen de Mos

In 1999 zijn 5 nieuwe witfysio's beschreven. Vanaf witfysio 16 wordt het voorvoegsel BL, omdat het niet langer om uitsluitend in Nederland aangetroffen witfysio's gaat, maar ook om fysio's die in de ons omringende landen worden gevonden. BL staat voor *Bremia Lactucae*. BL 18 is het witfysio dat recent in Brabant en Limburg voor problemen zorgde.

ras	witfysio's NL															witfysio's BL					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
B	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-
C	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.
D	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.
E	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	-	-	-	.	+	-	+	-
F	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-

* - : het ras is resistent tegen dit fysio, + : het ras vatbaar voor dit fysio, . : resistentie is onbekend

2.1 Waarnemingen

De waarnemingen op de bedrijven van Hermans, Quartel, Tas en De Zeeuw zijn uitgevoerd door de beoordelingscommissie, bestaande uit veredelaars, tuinders en medewerkers van het PBG. Bij de overige proefplaatsen is beoordeeld door regionale werkgroepen en onderzoekers van het gebruikswaardeonderzoek. In het oogstbare stadium werd er beoordeeld op de volgende criteria:

- omvang
- kleur
- vulling
- sluiting bovenkant
- aanslag
- geel blad
- graterigheid
- gebruikswaarde

De cijfers werden ondersteund door opmerkingen. De resultaten van de beoordelingen zijn te vinden in de tabellen 4 t/m 13. Op alle proefplaatsen werd het 100 kroggewicht bepaald (zie tabel 14). De houdbaarheidsgegevens zijn gebaseerd op zes herhalingen (tabel 15). Van vier herhalingen werd het nitraatgehalte bepaald, in tabel 16 zijn de resultaten hiervan opgenomen.

2.2 Toelichting bij de tabellen

Betekenis der cijfers:

a) bij de beoordeling in het oogstbare stadium

omvang	grotere omvang - hoger cijfer
kleur	lichtere kleur - hoger cijfer
vulling	meer vulling - hoger cijfer
sluiting bovenkant	meer sluiting - hoger cijfer
aanslag	meer aanslag - lager cijfer
geel blad	meer geel blad - lager cijfer
graterigheid	meer graterig - lager cijfer
gebruikswaarde	betere gebruikswaarde - hoger cijfer

b) bij de houdbaarheidsproeven

waardering rot na bewaring; meer rot - lager cijfer

3. RESULTATEN

3.1 Beoordelingen

In de onderstaande tabellen zijn de resultaten van de beoordelingen door de commissie en de werkgroep weergegeven. De gemiddelden die in de onderstaande tabellen worden aangetroffen zijn de gemiddelden van de gehele proef, dus inclusief het inmiddels teruggetrokken ras. De cijfers van het teruggetrokken ras zijn uit de tabellen verwijderd.

Tabel 4 – Omvang

bedrijf code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	7.1	7.3	7.1	7.3	6.7	6.5	7.0
C	7.5	7.1	7.3	7.1	6.4	7.4	7.1
D	6.8	6.5	6.7	6.5	5.7	6.2	6.4
E	7.1	7.0	7.0	6.2	5.5	7.3	6.7
F	7.1	7.4	7.3	7.2	6.2	7.0	7.1
GEM.	7.0	7.0	7.1	6.8	6.0	6.9	6.8

Tabel 5 – Kleur

Bedrijf Code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	7.0	6.9	7.0	6.7	7.4	6.9	7.0
C	6.9	6.7	6.9	6.4	7.1	6.5	6.7
D	6.7	6.6	6.8	6.7	7.0	6.7	6.7
E	6.8	7.0	7.1	6.9	7.0	6.3	6.9
F	6.8	7.3	6.8	7.0	7.0	6.4	6.9
GEM.	7.0	6.9	7.1	6.8	7.2	6.6	6.9

Tabel 6 – Vulling

Bedrijf Code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	6.5	6.5	6.9	7.5	6.7	7.0	6.9
C	5.9	5.8	7.2	6.9	6.1	5.5	6.2
D	6.8	5.9	6.8	7.2	6.6	6.3	6.6
E	7.1	6.8	7.1	7.9	6.7	7.0	7.1
F	7.7	7.6	7.6	8.0	7.2	6.8	7.5
GEM.	6.9	6.6	7.1	7.6	6.7	6.7	7.0

Tabel 7 – Sluiting

bedrijf code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	6.3	6.2	6.7	6.9	6.7	6.7	6.6
C	6.1	5.8	6.8	6.2	6.6	6.0	6.2
D	6.7	5.7	6.7	6.3	6.9	6.6	6.4
E	6.6	6.5	6.8	7.5	6.9	6.8	6.9
F	7.9	7.4	7.7	7.7	6.6	6.6	7.4
GEM.	6.8	6.5	6.9	7.0	6.7	6.7	6.8

Tabel 8 – Aanslag

bedrijf code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	5.7	6.7	6.2	5.7	6.8	6.3	6.2
C	7.0	7.1	6.7	6.8	6.0	7.2	6.8
D	6.9	6.9	6.6	7.4	6.7	6.5	6.9
E	6.2	7.3	7.2	7.2	7.5	7.2	7.1
F	6.5	7.3	6.7	7.7	7.0	6.9	7.1
GEM.	6.5	7.0	6.5	6.9	6.7	6.8	6.7

Tabel 9 – Geel blad

bedrijf code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	6.1	6.8	6.6	6.1	7.5	6.3	6.5
C	6.7	7.1	6.7	7.0	7.2	7.0	6.9
D	6.7	7.1	6.8	7.4	7.7	6.9	7.1
E	6.2	7.3	7.0	7.1	7.8	7.0	7.0
F	6.4	7.3	6.9	7.4	7.7	7.1	7.1
GEM.	6.4	7.1	6.7	7.0	7.5	6.8	6.9

Tabel 10 – Graterigheid

bedrijf code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	6.8	7.0	6.6	6.1	6.5	6.3	6.6
C	6.7	6.9	6.9	6.6	6.5	6.6	6.7
D	6.9	6.8	6.9	6.6	6.2	6.6	6.7
E	6.9	7.0	6.9	6.6	6.4	6.4	6.7
F	6.1	7.1	6.5	6.5	5.6	6.2	6.4
GEM.	6.7	6.9	6.8	6.6	6.3	6.4	6.7

Tabel 11 – Gebruikswaarde

Bedrijf Code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	6.3	6.8	6.6	5.8	6.3	5.6	6.3
C	6.3	6.3	6.6	6.5	5.2	5.7	6.2
D	6.7	6.1	5.7	6.5	5.2	5.6	6.1
E	6.3	7.0	6.7	6.6	5.9	6.9	6.6
F	6.6	7.4	6.5	5.5	5.2	6.6	6.3
GEM.	6.5	6.7	6.3	6.2	5.6	6.1	6.3

Tabel 12 - Bij de beoordeling gemaakte opmerkingen

Code

B Randje (6), geschouderd (3), kleur zakt af (2), over de pit (2), grove onderkant

C Rand (7), traag (4), stip (3), geen hart (3), groot (2), los (2), toprand

D Stip (8), rand (4), toprand (3), te traag (2), te klein

E Stip (8), rijp (3), rand (2), grove nerf

F Rand (12), toprand (10), stip (7), dikke nerf (5), grof (3), over de pit, oude Glazigheid, heterogeen

Tabel 13 - Door de proefnemers tijdens de oogst gemaakte opmerkingen

Code

B Iets smeul (2), geel blad

C Smeul

D Enkel stipje (2)

E Enkel stipje

F Randje (3)

3.2 Productie en productwaarnemingen

In onderstaande tabellen wordt achtereenvolgens de productie, de houdbaarheid en het nitraatgehalte weergegeven.

Tabel 14 - Netto kroggewicht in kg/100 stuks

Bedrijf Code	HER	MEE	MOE	QUA	TAS	ZEE	GEM.
B	25.0	22.2	21.7	25.3	20.1	23.1	23.2
C	25.1	20.7	23.6	25.0	20.2	24.0	23.2
D	24.8	19.1	21.7	22.2	18.4	22.9	21.6
E	25.9	22.0	24.4	25.0	21.3	25.4	24.1
F	25.6	23.0	23.8	25.4	19.7	24.6	23.9
GEM.	25.1	21.3	22.6	24.4	19.6	24.1	23.0

Tabel 15 - Waardering rot na bewaring

Bedrijf Code	HER	MEE	GEM.
B	5.4	4.6	5.0
C	5.6	5.7	5.7
D	5.8	5.7	5.8
E	5.5	6.5	6.0
F	5.4	5.6	5.5
GEM.	5.4	5.5	5.4

Tabel 16 - Nitraatgehalte in ppm product

Bedrijf Code	MOE	QUA	GEM.
B	3352	3182	3267
C	3503	3296	3400
D	3371	2977	3174
E	3438	3297	3368
F	3844	3168	3506
GEM.	3489	3146	3318